ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

της **Ιωάννας Σωτήρχου**

Αντιμέτωπος ακόμη και με το φάσμα της πείνας βρίσκεται ο ένας στους 25 κατοίκους αυτής της χώρας. Για το 4,1% όσων μέχρι στιγμής έχουν λάβει μέρος στην πρώτη Εθνική Μελέτη Υγείας καταγράφονται ενδείξεις διατροφικής ανασφάλειας, με πολύ απλά λόγια δηλαδή έλλειψη φαγητού στο νοικοκυριό τους: η διατροφική ανασφάλεια είναι μέτρια για το 2,8% και σοβαρή για το 1,2%.

Και φυσικά, η ανεργία παίζει καθοριστικό ρόλο, αφού η διατροφική ανασφάλεια είναι συχνότερη και μάλιστα υπερδιπλάσια στους ανέργους και αφορά το 8% έναντι 3,6% στον υπόλοιπο πληθυσμό. Σαν να μην έφτανε αυτό, η ανεργία, που αποτελεί πραγματικότητα για περισσότερους από τον έναν στους τέσσερις ανθρώπους που θα μπορούσαν να δουλεύουν και η οποία πλήττει ιδιαίτερα τους νέους, πέρα από τις γνωστές οικονομικές συνέπειες, επηρεάζει δυσμενώς σημαντικούς δείκτες υγείας.

Συμπεράματα

Αυτά είναι μερικά από τα πρώτα συμπεράσματα της Εθνικής Μελέτης Νοσηρότητας και Παραγόντων Κινδύνου (ΕΜΕΝΟ) για το πρώτο 9μηνο υλοποίησής της, όπως παρουσιάστηκαν στο 5ο Συνέδριο του Φόρουμ Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Ιατρικής που έγινε τον περασμένο μήνα στη Θεσσαλονίκη. Πρόκειται για την πρώτη επιδημιολογική μελέτη στη χώρα μας, με στόχο την καταγραφή των παραγόντων κινδύνου χρόνιων νοσημάτων, τη διερεύνηση των πιθανών φραγμών στην πρόσβαση στο σύστημα υγείας και τη συσχέτιση της κοινωνικοοικονομικής και εργασιακής κατάστασης των κατοίκων της χώρας με δείκτες υγείας, δηλαδή την αξιολόγηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην υγεία μας.
Και μια και μιλάμε για φραγμούς στο σύστημα υγείας, διαπιστώθηκε ότι σχεδόν ο ένας στους 10 (το 10%) δεν είχαν ασφαλιστική κάλυψη. Μεταξύ των ασφαλισμένων, μικρό αλλά όχι αμελητέο ποσοστό, ίσο με 3%, δεν έχει καλυμμένες ασφαλιστικές εισφορές και άρα δεν έχει πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες Υγείας κι επιπλέον σχεδόν οι μισοί άνεργοι είναι ανασφάλιστοι.
Συγκεκριμένα, από τους 2.087 συμμετέχοντες στη μελέτη από τον Μάρτιο μέχρι τον

Σεπτέμβριο του 2014, το 44,6% ήταν άνδρες και το 55,4% γυναίκες, ενώ η μέση ηλικία του δείγματος ήταν τα 56 έτη. Απασχολούμενοι δήλωσαν το 35%, ενώ μεταξύ αυτών, ποσοστό περίπου 13% είναι μερικώς απασχολούμενοι. Το οικογενειακό εισόδημα είναι -στην πλειονότητα των περιπτώσεων- μέτριο προς χαμηλό, καθώς για το 46% των συμμετεχόντων φτάνει μέχρι τα 900 ευρώ.
Το γενικό ποσοστό ανεργίας που εντοπίστηκε (22,4%) ήταν μεγαλύτερο για τους νεότερους κάτω των 40 ετών (30%). Οι ερευνητές βρήκαν ότι η νεαρή ηλικία (κάτω των 40 ετών), η έλλειψη συντρόφου και το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο σχετίζονται με την ανεργία, η οποία με τη σειρά της φαίνεται να επηρεάζει τους δείκτες ψυχικής υγείας που αξιολογήθηκαν, δηλαδή την εμφάνιση άγχους, τις ενδείξεις κατάθλιψης και την προσωπική ευεξία, καθώς επίσης και τη διατροφική ανασφάλεια.

«Ουσιώδες πρόβλημα»

«Το γεγονός ότι η ανεργία βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα -ιδιαίτερα μεταξύ των νέων- και επηρεάζει σημαντικά και αρνητικά τους δείκτες ψυχικής υγείας, μας δείχνει ότι η ανεργία -εκτός των άλλων επιπτώσεών της- αποτελεί και ένα ουσιώδες εν δυνάμει πρόβλημα δημόσιας υγείας», δηλώνει στην «Εφ.Συν.» η Γιώτα Τουλούμη, αναπληρώτρια καθηγήτρια στην Ιατρική Αθηνών και υπεύθυνη της έρευνας.

Γιώτα Τουλούμη, υπεύθυνη της πρώτης Εθνικής Μελέτης για τη Δημόσια Υγεία

Στο πλαίσιο της ΕΜΕΝΟ, διερευνώνται επίσης η συμμετοχή αλλά και τα εμπόδια που συναντά ο πληθυσμός στον προσυμπτωματικό έλεγχο για καρκίνο. Τι έχει προκύψει από τα πρώτα ευρήματα; «Τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα δείχνουν ότι η συμμετοχή του γενικού πληθυσμού στον προσυμπτωματικό έλεγχο είναι ιδιαίτερα περιορισμένη, ειδικά όσον αφορά τον καρκίνο του παχέος εντέρου (23% των άνω των 50 ετών έχει κάνει τουλάχιστον μία φορά κολονοσκόπηση, ενώ το ποσοστό πέφτει στο 6% όταν αναφερόμαστε στην τελευταία 6ετία).
Σε επιμέρους μελέτη που έγινε στο πλαίσιο της ΕΜΕΝΟ στη Μακεδονία, βρέθηκε ότι τα εμπόδια που αναγνωρίζει ο πληθυσμός στη συμμετοχή στον προσυμπτωματικό έλεγχο διαφέρουν ανάλογα με την εξέταση και την ηλικία. «Η ενημέρωση όμως φαίνεται ότι παίζει κομβικό ρόλο», μας λέει η κ. Τουλούμη.

Η άγνοια οδηγεί σε παρανοήσεις. Αυτό είναι ένα από τα συμπεράσματα της μελέτης hprolipsis που διεξάγεται παράλληλα με την ΕΜΕΝΟ. Πρόκειται για την πρώτη Εθνική Επιδημιολογική Μελέτη για τα λοιμώδη νοσήματα (ηπατίτιδες Β και C και HIV λοίμωξη), που απευθύνεται εκτός του γενικού πληθυσμού και σε ευάλωτους πληθυσμούς (Ρομά και μετανάστες). Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα ευρήματα, μόνο σε ποσοστά 29,6%, 19,5% και 18,1% ο γενικός πληθυσμός είχε ικανοποιητικά υψηλό επίπεδο γνώσεων για την ηπατίτιδα Β, την ηπατίτιδα C και την HIV/AIDS λοίμωξη αντίστοιχα.

Παρανοήσεις

Το αποτέλεσμα; Οι παρανοήσεις σχετικά με το πώς μεταδίδονται: σε υψηλά ποσοστά, άνω του 32%, πιστεύουν εσφαλμένα ότι τα προαναφερθέντα νοσήματα μεταδίδονται μέσω της καθημερινής κοινωνικής επαφής -γεγονός που μπορεί να οδηγήσει και σε φαινόμενα αποκλεισμού και διακρίσεων, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για το τσίμπημα κουνουπιού ξεπερνούν το 40%. Η μεγαλύτερη ηλικία, το χαμηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο, αλλά και το χαμηλότερο οικογενειακό εισόδημα φαίνεται να σχετίζονται με χαμηλότερα επίπεδα γνώσης. Προληπτικό έλεγχο για ηπατίτιδα Β, ηπατίτιδα C και HIV δήλωσαν ότι έχουν κάνει μόνο το 25%, το 18,8% και το 16,9% των συμμετεχόντων αντίστοιχα.
«Υπάρχουν σημαντικά κενά στις γνώσεις του γενικού πληθυσμού σχετικά με τις ηπατίτιδες Β/C και τον HIV, γεγονός που πιθανά οδηγεί και στο μικρό ποσοστό συμμετοχής στους προληπτικούς ελέγχους. Είναι επιτακτική η ανάγκη για δράσεις ευαισθητοποίησης, με απώτερο στόχο τη βελτίωση των πρακτικών πρόληψης και τον έλεγχο των συγκεκριμένων λοιμωδών νοσημάτων» παρατηρεί συμπερασματικά η κ. Τουλούμη.

Πάρε μέρος

Οι μελέτες ΕΜΕΝΟ και hprolipsis συνεχίζονται και ζητούν τη συμμετοχή μας. Η Εθνική Μελέτη ΕΜΕΝΟ αναμένεται να ολοκληρωθεί τον ερχόμενο Μάιο. Εχει ως σύνθημα «Ανοιξε την πόρτα σου-πάρε μέρος στην έρευνα-εξετάσου δωρεάν», καθώς ευελπιστεί να εξεταστούν τουλάχιστον 6.000 άτομα σε όλη τη χώρα, προκειμένου να καταφέρει να δώσει κάποια αξιόπιστα συμπεράσματα. Στο πλαίσιό της διενεργεί και δωρεάν ελέγχους υγείας, που περιλαμβάνουν πλήρη βιοχημικό έλεγχο (χοληστερόλη, σάκχαρο, λιπίδια, τρανσαμινάσες), έλεγχο για διαβήτη, μέτρηση αρτηριακής πίεσης, έλεγχο για καρδιακή αρρυθμία και δείκτες παχυσαρκίας, καθώς και έλεγχο αναπνευστικής λειτουργίας με σπιρομέτρηση. Η hprolipsis, που διενεργείται παράλληλα, αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο. Στο πλαίσιό της γίνεται έλεγχος για ηπατίτιδες Β και C και για τον HIV.

ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Πηγή:efsyn.gr